

കേരള സർക്കാർ

സംഗ്രഹം

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് - കുടുംബശ്രീ - ബഡ്സ്/ബിആർസി സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നിലവിലെ മാർഗ്ഗരേഖകൾക്കൊപ്പം പൊതുവായി ബാധകമാകുന്ന നിബന്ധനകൾ കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തി ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ (ഐ.എ) വകുപ്പ്

സ.ഉ.(എം.എസ്) നം.20/2018/തസ്വഭവ തിരുവനന്തപുരം, തീയതി, 07/02/2018

- പരാമർശം:-1) 24.07.2017 ലെ സ.ഉ. (എം.എസ്) നം. 183/2017/തസ്വഭവ ഉത്തരവ്
 2) 29.07.2017 ലെ സ.ഉ.(എം.എസ്)148/09/തസ്വഭവ ഉത്തരവ്
 3) 06.04.2013 ലെ സ.ഉ.(കൈ)നം.144/13/തസ്വഭവ ഉത്തരവ്
 4) കുടുംബശ്രീ എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടറുടെ 28.06.2017 ലെ 4112/L/2012/KSHO നമ്പർ കത്ത്

ഉത്തരവ്

പരാമർശം (1) സർക്കാർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ബഡ്സ് സ്പെഷ്യൽ സ്കൂൾ മാതൃകയിൽ മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്കായി പ്രത്യേക സ്കൂൾ പ്ലാൻ ഹണ്ട് ഉപയോഗിച്ച് നടത്തുന്നതിന് അനുമതി നൽകിക്കൊണ്ടും പരാമർശം (2) സർക്കാർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം ബഡ്സ് സ്പെഷ്യൽ സ്കൂളുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗരേഖ അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ടും ജില്ലാതല ഉപദേശകസമിതി രൂപീകരിച്ചുകൊണ്ടും പരാമർശം സർക്കാർ ഉത്തരവ് (3) പ്രകാരം ബഡ്സ് റീഹാബിലിറ്റേഷൻ സെന്റർ മാർഗ്ഗരേഖ അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ടും ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചിരുന്നു. നിലവിലെ മാർഗ്ഗരേഖകളൊപ്പം പൊതുവായി ബാധകമാകുന്ന ചില നിബന്ധനകൾ കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനായി കുടുംബശ്രീ എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ പരാമർശം (4) കത്തു മുഖേന സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയ്ക്കായി സമർപ്പിക്കുകയും ടി നിബന്ധനകൾ കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ഉത്തരവുണ്ടാകണമെന്ന് അഭ്യർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

(2) സർക്കാർ ഇക്കാര്യം വിശദമായി പരിശോധിച്ചു. മേൽപരാമർശം (2), (3) സർക്കാർ ഉത്തരവുകളിലെ മാർഗ്ഗരേഖകൾ നിലനിൽക്കുന്നതാണ്. അതോടൊപ്പം ബഡ്സ്/ബിആർസി സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് പൊതുവായി ബാധകമാകുന്ന താഴെപ്പറയുന്ന നിബന്ധനകൾ കൂടി ബാധകമാക്കി ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

1. ഓരോ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനതലത്തിലും ബഡ്സ് സ്പെഷ്യൽ ബഡ്സ് പുനരധിവാസ കേന്ദ്രവും ആരംഭിക്കാവുന്നതാണ്. ഒരു കേന്ദ്രം ആരംഭിക്കുമ്പോൾ അവയിൽ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളായ ഓഡിയോളജി മുറി, ക്ലാസ്സ് മുറികൾ, ഫിസിയോതെറാപ്പി മുറി, ശുചി മുറികൾ, ഓക്സീജനൽ തെറാപ്പി & കൗൺസിലിംഗ് മുറി, ഓഫീസ് മുറി, ഭക്ഷണ മുറി, വൊക്കേഷണൽ പരിശീലന മുറി, അടുക്കള, വിനോദ മുറി/സ്ഥലം എന്നിവ ഉണ്ടെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതാണ്. കെട്ടിടത്തിൽ റാംപ്, റയിൽ സൗകര്യം ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്. റാംപ് നിർമ്മിക്കുവാനായി അധിക സ്ഥലം ലഭ്യമല്ലാത്തയിടങ്ങളിൽ ലിഫ്റ്റ് സൗകര്യം ഒരുക്കുന്നതിനുള്ള പ്രത്യേക അനുമതി വാങ്ങി നിർമ്മിക്കാവുന്നതാണ്.
2. നിലവിൽ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്ന ബഡ്സ്/ബിആർസി എന്നിവയ്ക്ക് അംഗീകാരം ലഭിച്ചിട്ടില്ലായെങ്കിൽ കുടുംബശ്രീ ജില്ലാമിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്ററുടെ ശുപാർശയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പരമാവധി 2 വർഷത്തേക്ക് താൽക്കാലികമായി അംഗീകാരം നൽകുന്നതാണ്. ബഡ്സ് സ്പെഷ്യൽ പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പും, ബിആർസികൾക്ക് സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പാണ് അംഗീകാരം നൽകേണ്ടത്.
3. രണ്ടുവർഷത്തിനുശേഷവും മാർഗ്ഗരേഖയിലെ നിബന്ധനകൾ പാലിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലായെന്ന് ബോധ്യമാകുന്ന പക്ഷം വകുപ്പുകൾക്ക് അംഗീകാരം റദ്ദാക്കാവുന്നതാണ്. രണ്ട് വർഷം പൂർത്തിയാകുന്ന മുറയ്ക്ക് തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനം സ്ഥിര അംഗീകാരത്തിനായി അപേക്ഷ ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പിന് നൽകേണ്ടതാണ്. അല്ലാത്തപക്ഷം താൽക്കാലിക അംഗീകാരം സ്വയം റദ്ദാകുന്നതായിരിക്കും.

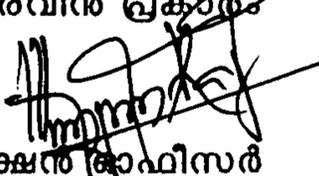
4. ബഡ്സ് സ്കൂൾ/ബിആർസികളിൽ അധ്യാപക വിദ്യാർത്ഥി അനുപാതം 1 : 8 എന്ന നിലയിൽ ക്രമീകരിക്കേണ്ടതാണ്. ആയ-വിദ്യാർത്ഥി അനുപാതം 1 : 15 എന്ന നിലയിലും ക്രമീകരിക്കേണ്ടതാണ്. ഒരു സ്ഥാപനം ആരംഭിക്കുന്നതിന് കുറഞ്ഞത് 2 അധ്യാപകർ (നിർദ്ദിഷ്ട യോഗ്യതയുള്ളവർ) നിർബന്ധമായും ഉണ്ടായിരിക്കണം.
5. വളരെ തീവ്രമായ വൈകല്യം (ഓട്ടിസം/സെറിബ്രൽ പാൾസി) ഉള്ള കുട്ടികൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ പ്രത്യേക പഠന മുറികൾ ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്. അധ്യാപക വിദ്യാർത്ഥി അനുപാതം 1 : 2 എന്ന നിലയിലും ക്രമീകരിക്കേണ്ടതാണ്.
6. ബഡ്സ് സ്കൂൾ/ബിആർസികളിലെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പരിശോധിക്കുന്നതിനും, പ്രവർത്തനങ്ങൾ കാര്യക്ഷമമാണെന്ന് വിലയിരുത്തുന്നതിനും കുടുംബശ്രീ ജില്ലാമിഷൻ കോർഡിനേറ്റർ/ചുമതലയുള്ള അസി. ജില്ലാമിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്റർ ഓരോ രണ്ട് മാസത്തിലൊരിക്കലെങ്കിലും സ്ഥാപനം സന്ദർശിക്കേണ്ടതും റിപ്പോർട്ട് കുടുംബശ്രീ എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർക്ക് നൽകേണ്ടതുമാണ്.
7. ബിആർസി വർക്കർ എന്നത് ബിആർസി അധ്യാപിക/അധ്യാപകൻ എന്ന് പുനർനാമകരണം ചെയ്യുന്നു.
8. ബഡ്സ്/ബിആർസി അധ്യാപകർക്ക് നിശ്ചിത യോഗ്യതയുള്ള പക്ഷം(യോഗ്യതകൾ : D.Ed. Special (Autism Spectrum Disorder), Diploma in Early Childhood Special Education (DECSE) (Mental Retardation): D.Ed Special Education (Cerebral Palsy): D.Ed Special Education (Hearing Impairment); D.Ed Special Education (Visual Impairment), Diploma in Community Based Rehabilitation; Diploma in Vocation Rehabilitation) ജി.ഒ.(പി)നം.56/2017/ധന തീയതി 28/04/2017 ഉത്തരവിൽ അനുബന്ധത്തിൽ കാറ്റഗറി 9 ൽ പറയുന്ന അസി. ടീച്ചർ വിത് സ്പെഷ്യൽ ട്രെയിനിംഗ് സ്കൂൾ ഫോർ ദി ഹാൻഡികാപ്പഡ് വിഭാഗക്കാർക്ക് കോൺടാക്ട് വ്യവസ്ഥയിൽ പ്രതിമാസം അനുവദിക്കാൻ കഴിയുന്ന പരമാവധി തുകയായ 30,675/- രൂപ (മുപ്പതിനായിരത്തി അറുനൂറ്റി എഴുപത്തിയഞ്ച് രൂപ മാത്രം) നിരക്കിൽ ശമ്പളം അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്.
9. ബഡ്സ്/ബിആർസി അധ്യാപകർക്ക് നിശ്ചിത യോഗ്യത ഇല്ലാത്ത പക്ഷം ജി.ഒ. (പി)നം.56/2017/ധന തീയതി 28.04.2017 ഉത്തരവിൽ അനുബന്ധത്തിൽ കാറ്റഗറി 5 ൽ പറയുന്ന അസി. ടീച്ചർ വിത്താട്ട് സ്പെഷ്യൽ ട്രെയിനിംഗ് സ്കൂൾ ഫോർ ദി ഹാൻഡികാപ്പഡ് വിഭാഗക്കാർക്ക് കോൺടാക്ട് വ്യവസ്ഥയിൽ പ്രതിമാസം അനുവദിക്കാൻ കഴിയുന്ന പരമാവധി തുകയായ 23,100/- രൂപ (ഇരുപത്തി മൂവായിരത്തി ഒമ്പതു് രൂപ മാത്രം) നിരക്കിൽ ശമ്പളം അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്.
10. ആയമാർക്ക് ഇതേ ഉത്തരവിലെ അനുബന്ധത്തിൽ കാറ്റഗറി 1 ൽ ആയ വിഭാഗക്കാർക്ക് കോൺടാക്ട് വ്യവസ്ഥയിൽ പ്രതിമാസം അനുവദിക്കാൻ കഴിയുന്ന പരമാവധി തുകയായ 17,325/- രൂപ (പതിനേഴായിരത്തി മൂന്നുറ്റി ഇരുപത്തിയഞ്ച് രൂപ മാത്രം) നിരക്കിൽ ശമ്പളം അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്.
11. നിലവിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നതും 2 വർഷത്തിനുമുള്ളിൽ പ്രവർത്തിപ്പിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ള അധ്യാപകരെ/ആയമാരെ വ്യക്തമായ കാരണങ്ങൾ ഇല്ലാതെ പിരിച്ച് വിടുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.
12. തെറാപ്പിസ്റ്റ്, ട്രെയിനർ, ഡോക്ടർ മുതലായവർക്കുള്ള ദിനബത്ത നിലവിലെ സർക്കാർ നിരക്കുകൾക്ക് അനുസരിച്ച് നൽകേണ്ടതാണ്.
13. വർഷാവർഷം ധനകാര്യ വകുപ്പ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഉത്തരവുകൾ ബഡ്സ്/ബിആർസി പ്രവർത്തകർക്കും ബാധകമായിരിക്കും.
14. ബഡ്സ്/ബിആർസി അധ്യാപകർക്കും ആയമാർക്കും ബാധകമായ അവധികൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

എ. ആകസ്മിക അവധി	-	12 ദിവസം
ബി. മധ്യവേനൽ അവധി	-	15 ദിവസം (റൊട്ടേഷൻ വ്യവസ്ഥയിൽ)
സി. മെറ്റേണിറ്റി ലീവ്	-	സർക്കാർ ഉത്തരവുകൾ പ്രകാരമുള്ളത്
15. ബഡ്സ്/ബിആർസി കളിൽ സൂക്ഷിക്കേണ്ട രജിസ്റ്ററുകൾ, മറ്റ് ഫോമുകൾ എന്നിവ കുടുംബശ്രീ യൂണിറ്റുകളിൽ പ്രിന്റ് ചെയ്ത് കുടുംബശ്രീ വിതരണം ചെയ്യുന്നതാണ്. രജിസ്റ്ററുകൾ കമ്പ്യൂട്ടർവത്കരിക്കുന്നതുവരെ രേഖകൾ കൃത്യമായും എഴുതി സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്.

- 16. തനത് ഫണ്ട് കുറഞ്ഞ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ബുഡ്ജറ്റ്/ബിആർസി എന്നിവ നടത്തുന്നതിനുള്ള തുക മറ്റ് സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്നും (ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്, ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത്, എം.പി., എം.എൽ.എ. ഫണ്ട്, സ്പോൺസർഷിപ്പ്) കണ്ടെത്തേണ്ടതാണ്.
- 17. ബുഡ്ജറ്റ്/ബിആർസി എന്നിവയുടെ ഗുണനിലവാര ക്രമീകരണ ചുമതല ഐ.സി.ഡി.എസ്. സൂപ്പർവൈസർമാർക്കും, ധനവിനിയോഗം, ഗാനശേഖരണം എന്നിവയ്ക്കുള്ള ചുമതല തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിലെ കുടുംബശ്രീ ചാർജ്ജ് ഓഫീസർ (പഞ്ചായത്തുകളിൽ അസിസ്റ്റന്റ് സെക്രട്ടറി, മുനിസിപ്പാലിറ്റി/കോർപ്പറേഷനുകളിൽ മെമ്പർ സെക്രട്ടറി) ക്കും ആയിരിക്കും.
- 18. നിലവിലെ അധ്യാപകരെ കൂടാതെ പ്രത്യേക അധ്യാപകർ ആവശ്യമുള്ള ബുഡ്ജറ്റ്/ബിആർസി എന്നിവയിലേക്ക് ജില്ലാമിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്റർ (കുടുംബശ്രീ) തയ്യാറാക്കുന്ന അധ്യാപക ലിസ്റ്റിൽ നിന്നും മുൻഗണനാക്രമത്തിൽ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സെക്രട്ടറിമാർ നിയമനം നടത്തേണ്ടതാണ്. അധ്യാപകരുടെ ലീവ് തസ്തികകളിലേയ്ക്കും ഈ ലിസ്റ്റിൽ നിന്നും താല്പാലിക നിയമനം നടത്താവുന്നതാണ്.
- 19. യോഗ്യരായവരിൽ (യോഗ്യതകൾ : D.Ed. Special (Autism Spectrum Disorder), Diploma in Early Childhood Special Education (DECSE) (Mental Retardation); D.Ed Special Education (Cerebral Palsy); D.Ed Special Education (Hearing Impairment); D.Ed Special Education (Visual Impairment), Diploma in Community Based Rehabilitation; Diploma in Vocation Rehabilitation) നിന്നും അപേക്ഷ ക്ഷണിച്ച് ജില്ലാതലത്തിൽ കുടുംബശ്രീ എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടറുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ പരീക്ഷ/അഭിമുഖം നടത്തി ഒരു അധ്യാപക ലിസ്റ്റ് അതാത് കുടുംബശ്രീ ജില്ലാമിഷൻ കോർഡിനേറ്റർമാർ സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്.
- 20. ഒരു ലിസ്റ്റിന്റെ ആകെ കാലാവധി പരമാവധി 3 വർഷം ആയിരിക്കും. ആയതിന് ശേഷം വീണ്ടും കുടുംബശ്രീ അധ്യാപക ലിസ്റ്റ് തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്.
- 21. പരാമർശം 2, 3 ഉത്തരവുകൾ, ടി ഉത്തരവുകളിലെ മറ്റ് വ്യവസ്ഥകൾ നിലനിൽക്കുന്നതായിരിക്കും.

(ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം)
ഡോ.ബി.അശോക്
ഗവ. സെക്രട്ടറി

- എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ, കുടുംബശ്രീ, തിരുവനന്തപുരം
- പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ, തിരുവനന്തപുരം
- നഗരകാര്യ ഡയറക്ടർ, തിരുവനന്തപുരം
- ഗ്രാമവികസന കമ്മീഷണർ, തിരുവനന്തപുരം
- ഡയറക്ടർ, പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ്
- ഡയറക്ടർ, സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പ്
- എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ, ഇൻഫർമേഷൻ കേരള മിഷൻ, തിരുവനന്തപുരം
- എല്ലാ കുടുംബശ്രീ ഡിസ്ട്രിക്ട് മിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്റർമാർക്കും (എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ, കുടുംബശ്രീ മുഖാന്തിരം)
- എല്ലാ സിഡിഎസ്/എഡിഎസ്സുകൾക്കും (എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ, കുടുംബശ്രീ മുഖാന്തിരം)
- ഇൻഫർമേഷൻ ആന്റ് പബ്ലിക് റിലേഷൻസ് ഓഫീർ (വെബ് ആന്റ് ന്യൂ മീഡിയ)
- പ്രിൻസിപ്പൽ അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ (ആഡിറ്റ്/എ&ഇ), കേരളം, തിരുവനന്തപുരം
- ഡയറക്ടർ, കേരള ആഡിറ്റ് വകുപ്പ്
- ബ്ലോക്ക് ഫയൽ/ഓഫീസ് കോപ്പി.

ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ